

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4Csp/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119440654
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:6119440654.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: Inkasáreň, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 777 974, právne zastúpený: Mgr. Zuzana Bírová, Americká 2, 831 02 Bratislava, IČO: 30 849 837, proti žalovanému: I. Y., T.. XX.XX.XXXX, XXX XX Y., o zaplatenie 70,70 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni 70,70 eur, úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 70,70 eur od 26.07.2019 do zaplatenia, bez nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 3 eurá, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Žaložalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu do 3 dní od vydania uznesenia súdneho úradníka o jej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným dňa 28.11.2019 na Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálnie príslušný na konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o upomínacom konaní“) domáhala vydania platobného rozkazu, ktorým súd uloží žalovanej povinnosť zaplatiť jej 70,70 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 70,70 eur od 26.07.2019 do zaplatenia a nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky vo výške 3 eurá, a náhrady trov konania.

2. Návrh zástupca žalobkyne odôvodnil tvrdeniami, že žalovaná sa dňa 25.07.2019 o 14.46 hod. počas prepravy na linke č. 210 vozidlom 6115 mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, ktorú prevádzkuje Dopravný podnik Bratislava a.s., Olejkárska 1, Bratislava, IČO:00 492 736, (ďalej len „Dopravný podnik a.s.“), nepreukázala platným cestovným lístkom. Cestovné 0,70 eur a sankčnú úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom počas jazdy vo výške 70 eur žalovaná odmietla na mieste uhradiť. Preto kontrolujúcou osobou Dopravného podniku a.s. bolo dňa 25.07.2019 vystavené „Hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok“ s variabilným symbolom 190011367.

3. Právny základ žaloby zástupca žalobkyne dôvodil poukazom na bod A 3.1. v spojení v bode A.5.3. písm. f) Prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji (ďalej len „Prepravný poriadok“), podľa ktorých cestujúci momentom nástupu do dopravného prostriedku uzatvára s dopravcom zmluvu. Nastúpením do dopravného prostriedku cestujúci vyjadruje svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v Prepravnom poriadku dopravcu, a je povinný preukázať sa na výzvu oprávnenej osoby platným cestovným lístkom alebo zaplatiť cestovné alebo sankčnú úhradu. Podľa bodov A.14.3. a A.14.4. Prepravného poriadku cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy predložiť ku kontrole platný cestovný lístok,

prípadne aj preukaz na zľavu cestovného. Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu. A.14.3. Prepravného poriadku nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu. Podľa bodu A. 14.7. Prepravného poriadku sadzby sankčných úhrad sú uvedené v cenníku, ktorý tvorí Prílohu č.1 Prepravného poriadku. Ďalej poukázal na § 760 Občianskeho zákonníka (zmluva o preprave), § 8 ods. 5 a 6 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach, a § 16 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. d), § 17 ods. 1 písm. a) , ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z o cestnej doprave.

4. Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi Dopravným podnikom a.s. a žalobkyňou dňa 03.04.2019 bola pohľadávka Dopravného podniku a.s. voči žalovanej postúpená na žalobkyňu. Žalobkyňa postúpenie oznámila žalovanej doporučeným listom zo dňa 28.10.2019. Právny zástupca žalobkyne listom zo dňa 05.11.2019 vyzval žalovanú na úhradu postúpenej pohľadávky. Žalobkyňa si preto žalobou uplatnila aj nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške celkom 3 eurá, pozostávajúcich z poštovného 2 x 1,50 eur. Žalobou si žalobkyňa podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka uplatnila aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania v zákonnej výške určenej ust. § 3 nariadením vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Žalovaná odmietla cestovné a sankčnú úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom na mieste dňa 25.07.2019 zaplatiť. Preto počnúc nasledujúcim dňom, tzn. dňom 26.07.2019, žalovaná je v omeškani s ich úhradou a žalobkyňa počnúc týmto dňom má nárok na zaplatenie aj úrokov z omeškania.

5. Zástupca žalobkyne spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu predložil upomínaciu súdu listinu označenú ako „Hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok“ VS:19011367 zo dňa 25.07.2019, „Oznámenie o postúpení,“ zo dňa 28.10.2019, a „Predžalobná výzva na úhradu dlžnej sumy,“ zo dňa 05.11.2019.

6. Dňa 05.12.2019 Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci platobný rozkaz č. k. 15Up 1666/2019, ktorým uložil žalovanej povinnosť v súlade s návrhom žalobkyne. Tento platobný rozkaz sa Okresnému súdu Banská Bystrica nepodarilo žalovanej doručiť do vlastných rúk. Podľa relácie poštového doručovateľa písomnosti upomínacieho súdu neboli žalovanej doručené na adresu podľa označenia žalobkyne v žalobe C. XXXX/XX, Y., prvý krát z dôvodu, že na doručovanej adrese bola neznáma, a druhý krát z dôvodu, že písomnosti si žalovaná v odbernej lehote neprevzala. Okresný súd Banská Bystrica o nedoručení platobného rozkazu žalovanej v súlade s § 10 ods. 1 Zákona o upomínanom konaní upovedomil žalobkyňu a súčasne ju vyzval, aby v lehote 15 dní navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa v zákonnej stanovenej podala návrh na pokračovanie v konaní. Preto podľa § 10 ods. 3 Zákona o upomínanom konaní došlo k zrušeniu platobného rozkazu zo zákona a Okresný súd Banská Bystrica vec postúpil Okresnému súdu Kežmarok ako súdu miestne príslušnému podľa Civilného sporového poriadku. Spis bol Okresnému súdu Kežmarok doručený dňa 13.08.2020.

7. Okresný súd Kežmarok vykonal za účelom zistenia súčasného pobytu žalovanej všetky dostupné lustrácie. Podľa Registra obyvateľov SR a obsahu spisov tunajšieho súdu sp. zn. 6Csp 116/2020, sp. zn. 10Csp 28/2020 a sp. zn. 8Csp 13/2019, žalovanej bol trvalý pobyt na adrese C. XX, Y., zrušený. Od 28.04.2016 doposiaľ je prihlásená k trvalému pobytu na adrese Mesto Y.. Doručovanie písomnosti žalovanej cestou posledného známeho zamestnávateľa ASIAN SUN s.r.o. bolo neúspešné. Skutočný pobyt žalovanej sa súdu nepodarilo zistiť. Preto podľa § 118 ods. 2 Civilného sporového poriadku oznámenie o podanej žalobe súd zverejnil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu, a to v dobe od 08.09.2020 do 25.09.2020. Uznesením zo dňa 24.11.2020 č. k. 4Csp 29/2020-64 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 106 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku súd následne vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Žalovaná sa k žalobe v stanovenej lehote nevyjadřila.

8. Súd vec v súlade s § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Dňa 23.02.2021 verejne vyhlásil rozsudok tak, ako je uvedené vo výroku tohto jeho písomného vyhotovenia. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva:

9. Žalovaná nepoprela a súd vykonaným dokazovaním nepovažoval za dôvodne spochybnené tvrdenie žalobkyne, že žalovaná dňa 25.07.2019 cestovala vozidlom mestskej hromadnej dopravy Dopravného

podniku a.s. so sídlom Olejkárska 1, Bratislava, IČO: 00 492 736 (ďalej len „Dopravný podnik a.s.“) bez cestovného lístka. Z listiny označenej ako „Hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok“ VS:19011367 zo dňa 25.07.2019 vyplýva, že žalovaná dňa 25.07.2019 o 14.46 hod cestovala mestskou hromadnou dopravou (električkou) na linke č. 210 v úseku zastávok Šoltésová a Križná, pričom na výzvu kontrolného orgánu sa nepreukázala riadnym cestovným lístkom. Žalovaná pravosť tejto listiny ani pravdivosť skutočností z nej vyplývajúcich nepoprela. Súd v konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali dôvodným pochybnostiam o skutočnostiach vyplývajúcich z tejto listiny. Osobné údaje žalovanej uvedené v hlásení zodpovedajú aktuálnym údajom o žalovanej vedeným v Registri obyvateľov SR, vrátane čísla občianskeho preukazu.

10. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

11. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o dráhach“) dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len "mestská doprava"), doprava na špeciálnych dráhach 2) a doprava na lanových dráhach.

12. Podľa § 7 ods. 1 Zákona o dráhach prepravný poriadok obsahuje obchodné podmienky dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave a na uskutočnenie prepravy.

13. Podľa § 8 ods. 1 Zákona o dráhach tarifa cestovného obsahuje cestovné za dopravné služby, najmä základné cestovné a prepravné, osobitné cestovné pre vybrané skupiny cestujúcich a za psov so špeciálnym výcvikom (ďalej len "osobitné cestovné") a úhrady za prepravu batožiny, živých zvierat, motorových vozidiel, tovaru, iných vecí a zásielok, vrátane príplatkov a zliav, ako aj podmienky, za akých sa uplatňujú jednotlivé príplatky a zľavy.

14. Podľa § 8 ods. 2 Zákona o dráhach ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy.

15. Podľa § 8 ods. 5 Zákona o dráhach cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

16. Podľa § 8 ods. 6 Zákona o dráhach prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

17. Podľa Prílohy č.1 Prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji platného od 01.10.2018 (ďalej len „Prepravný poriadok“) základná cena papierového cestovného lístka na jednu cestu (15 minút) v čase prepravy žalovanej bola 0,70 eur (Cenník č.1 Cestovné lístky na jednu cestu). Základná sadzba sankčnej úhrady za cestovanie bez cestovného lístka bola 70 eur. Znížená sadzba 50 eur platila v prípade platby priamo na mieste kontroly a v prípade platby v lehote do 5 pracovných dní (Cenník č. 9 Sadzby sankčných úhrad).

18. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy a uvedených skutkových zistení súd v prejednávanej veci prijal záver, že žalovaná nastúpením do dopravného prostriedku (električky) Dopravného podniku a.s. dňa 25.07.2019 uzavrela s Dopravným podnikom a.s. zmluvu o preprave v súlade s cit. ust. § 760 Občianskeho zákonníka. Uzavretím tejto prepravnej zmluvy žalovanej vznikla povinnosť dodržiavať podmienky prepravy vyplývajúce z citovaných ustanovení Zákona o dráhach a Prepravného poriadku, vrátane povinnosti zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu (prirážku) v prípade nepreukázania sa platným cestovným lístkom vo výške určenej Prepravným poriadkom Dopravného podniku a.s.. Žalovaná

nepoprela tvrdenie žalobkyne, že cestovné a sankčnú úhradu odmietla na mieste samom zaplatiť. Preto súd nárok žalobkyne na zaplatenie cestovného vo výške 0,70 eur a sankčnej prirážky vo výške 70 eur, spolu celkom 70,70 eur, považoval za dôvodný a žalobe v časti celej istiny vyhovel. Súd zastáva názor, že aktívna legitímácie žalobkyne v spore vyplýva zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 03.04.2019.

19. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

20. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

21. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok na úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 70,70 eur od 26.07.2019 s odôvodnením, že cestovné a sankčná úhrada sú splatné v čase absolvovania prepravy cestujúcim bez cestovného lístka, tzn. v deň vykonania kontroly, pričom cestujúci má povinnosť ich zaplatiť priamo na mieste. Nasledujúcim dňom sa cestujúci dostáva do omeškania s úhradou cestovného a sankčnej úhrady. Žalovaná cestovné a sankčnú úhradu odmietla na mieste zaplatiť.

24. Súd pri posudzovaní nároku na úroky z omeškania vychádzal z cit. § 8 ods. 2 Zákona o dráhach, podľa ktorého cestovné za prepravné služby vo výške 0,70 eur je splatné pred uskutočnením prepravy. Sankčná prirážka vo výške 70 eur sa vychádzajú zo zmluvy o preprave, ktorú žalovaná uzavrela nástupom do dopravného prostriedku, stala splatnou dňom, kedy sa žalovaná na výzvu kontrolujúcej osoby dopravcu nepreukázala platným cestovným lístkom a cestovné a sankčnú úhradu odmietla na mieste samom zaplatiť, tzn. dňom 25.07.2019. Preto pokiaľ žalobkyňa požadovala úroky z omeškania od 26.07.2019 do zaplatenia, súd jej nároku vyhovel, vrátane výšky požadovaných úrokov, ktorá zodpovedá cit. predpisom občianskeho hmotného práva.

25. Žalobou si žalobkyňa uplatnila tiež nárok na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 3 eurá s tým, že ide o poštovné zaplatené v súvislosti s oznámením postúpenia pohľadávky žalovanej listom zo dňa 28.10.2019 a predžalobnou výzvou žalovanej na zaplatenie pohľadávky listom zo dňa 05.11.2019. Medzi náklady spojené s uplatnením pohľadávky nepochybne patria trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky v predsúdnom konaní. Tieto náklady sa musia týkať splatnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania. Uvedený záver vyplýva aj z čl. 3 bod 1 písm. e) Smernice európskeho parlamentu a Rady 2000/35/ES z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách, podľa ktorého veriteľ je oprávnený od dlžníka požadovať primeranú náhradu všetkých opodstatnených nákladov na vymáhanie vzniknutých v dôsledku dlžníkovho omeškania. Tieto náklady na vymáhanie musia zodpovedať princípom transparentnosti a proporcionality (porovnaj napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Mbd0 2/2010 z 09.06.2010).

26. Žalobkyňa síce predložila súdu listiny „Oznámenie o postúpení,“ zo dňa 28.10.2019, „Predžalobná výzva na úhradu dlžnej sumy,“ zo dňa 05.11.2019. Ničím však nepreukázala, že by v súvislosti s týmito listinami bola zaplatila poštovné, tzn. že zaplatením poštovného jej skutočne vznikli náklady spojené s uplatnením pohľadávky v tejto výške. Navyše, tieto úkony neboli účelné, nakoľko žalovaná na adrese označenej v listinách v čase ich vyhotovenia už dlhodobo nemala trvalý pobyt a podľa zistení súdu sa na tejto adrese dlhodobo ani nezdržiavala. Preto súd žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

27. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

30. Žalobkyňa bola v spore úspešná. Jej neúspech predstavuje iba zamietnutá nepatrná časť príslušenstva žalovanej istiny. Preto žalobkyni podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku prislúcha právo na náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanej v plnom rozsahu. O výške týchto trov v súlade s cit. právnou úpravou po právoplatnosti tohto uznesenia rozhodne vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti výrokom I. - III. rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).